

Dosarul nr. 2rac-39/22
2-17142952-01-2rac-17022022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) N. Pasecinic
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

Î N C H E I E R E

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Rezuș Andrei în interesele administratorului insolabilității Societății cu Răspundere Limitată "Justin Construct", Botnari Andrei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Justin Construct" cu privire la rambursarea subvenției acordate, încasarea penalității și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021,

c o n s t a ț ă :

La 05 decembrie 2016, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL "Justin Construct" cu privire la rambursarea subvenției acordate, încasarea penalității și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii, reclamantul a menționat că în temeiul contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 1695 din 05 august 2013, SRL "Justin Construct" a beneficiat de subvenții în sumă de 811 500 lei pentru investiția efectuată în domeniul defrișării plantațiilor multianuale și promovarea producției vitivinicole.

La fel, a menționat că în temeiul contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 3016 din 17 iunie 2015, SRL "Justin Construct" a beneficiat de subvenții în sumă de 1 469 640 lei pentru investiția efectuată în domeniul defrișării plantațiilor multianuale și promovarea producției vitivinicole.

La 13 iulie 2016, a fost efectuat un control la locul amplasării investiției efectuate de către SRL "Justin Construct", unde s-a constatat că plantațiile de

coacăză sunt defrișate, iar pe terenurile respective a fost înființată plantație de vișin și prun.

Reclamantul a reiterat că pct. 37 din Regulamentul de subvenționare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 152 din 26 februarie 2013 privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, stabilește că beneficiarul de subvenții destinate înființării plantațiilor pomicole, nucifere, viticole, de arbuști fructiferi și căpșun, inclusiv pentru sistemele anti îngheț și instalațiile antigrindină nu este în drept să le înstrăineze, să le caseze sau să le defrișeze, precum și nici să abandoneze activitatea în sistemul agriculturii ecologice, înainte de expirarea acel puțin 1/3 din termenul de exploatare a plantației, cu excepția cazurilor de forță majoră. În toate cazurile, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

Aceiași interdicție de înstrăinare, casare sau defrișare, abandonare a activității în sistemul agriculturii ecologice, înainte de expirarea a cel puțin 1/3 din termenul de exploatare a plantației, cu excepția cazurilor de forță majoră, este consemnată și în pct. 37 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2014.

Iar, pct. 134 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014 și pct. 135 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 152 din 26 februarie 2013, instituie obligația producătorilor agricoli, solicitanți și beneficiari de subvenții, de respectarea conformă a criteriilor de eligibilitate, precum și de îndeplinirea tuturor obligațiilor ce rezultă din prevederile contractului de acordare a sprijinului financiar.

Astfel, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a menționat că pârâțul a încălcat atât prevederile Regulamentelor de subvenționare, cât și prevederile contractelor de acordare a sprijinului financiar.

La fel, reclamantul a relatat că pct. 4.5 din contractele de acordare a sprijinului financiar, prevede că în cazul încălcării prevederilor contractuale, beneficiarului i se va calcula dobânzi de întârziere și penalități în mărime de 0,01% din valoarea sprijinului financiar acordat, pentru fiecare zi, calculată din data comiterii încălcării.

La caz, a specificat că plantația perenă de coacăză intră deplin în rod în anul 3 de vegetație, indiferent că are un grad de creștere viguros, mijlociu sau slab, iar durata de exploatare utilă a plantației perene de coacăză este de 7 ani.

Deci, 1/3 din termenul de exploatare de 7 ani a plantației perene de coacăză constituie 2 ani și 3 luni.

Prin urmare, producătorul agricol beneficiar de subvenție, pentru înființarea plantației perene de coacăză nu va putea înstrăina, casa, defrișa plantația timp de 5 ani și 3 luni de la înființare.

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat încasarea de la SRL "Iustin Construct" a sumei de 2 281 140 de lei cu titlu de subvenție acordată, încasarea sumei de 157 929,87 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și încasarea sumei de 30 339,16 lei cu titlu de penalitate.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 iunie 2017, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

S-a încasat de la SRL "Iustin Construct" în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură suma de 2 281 140 de lei cu titlu de subvenție acordată, suma de 30 339,16 lei cu titlu de penalitate și suma de 157 929,87 de lei cu titlu de dobândă de întârziere.

S-a încasat de la SRL "Iustin Construct" în beneficiul statului suma de 50 000 lei cu titlu de taxă de stat (f.d. 205 Vol. I, 23-31 Vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018, s-a respins apelul declarat de SRL "Iustin Construct" și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 14 iunie 2017 (f.d. 142-152).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 decembrie 2018, s-a admis recursul declarat de SRL "Iustin Construct", s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2018 și s-a restituit cauza la rejudicare în instanța de apel, în alt complet de judecată (f.d. 300-309 Vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, s-a respins apelul declarat de SRL "Iustin Construct" și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 14 iunie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la data de 05 august 2013, în temeiul contractului de acordare a sprijinului financiar nr.1695, SRL "Iustin Construct" a beneficiat de subvenții în sumă de 811 500 lei pentru înființarea plantațiilor multianuale.

De asemenea, în temeiul contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 3016 din 17 iunie 2015, SRL "Iustin Construct" a beneficiat de subvenții în sumă de 1 469 640 de lei pentru ...

În conformitate cu ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr.76 din 20 mai 2016, cu privire la efectuarea inspecțiilor postachitare, au fost verificate investițiile efectuate de către producătorii agricoli beneficiari de subvenții pentru perioada anilor 2013-2015, sub aspectul respectării prevederilor contractuale și a Regulamentului de subvenționare, menținerii criteriilor de eligibilitate, utilizarea după destinație a obiectelor investiției.

Astfel, în rezultatul examinării rezultatelor inspecțiilor postachitare, la 14 iulie 2016 a fost întocmită Fișa de control din, prin care s-a constatat că la momentul efectuării inspecției obiectul subvenționării lipsea, și anume s-a constatat defrișarea plantației de coacăză.

Deci, prin cererile prelabile din 13 septembrie 2016, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat în termen de 15 zile calendaristice din momentul recepționării prezentei cereri, restituirea mijloacelor bănești acordate.

Ambele cereri prelabile au fost expediate pârâtului SRL "Iustin Construct" fiind recepționate de ultimul la 15 septembrie 2016, însă acestea fiind rămase fără răspuns, motiv pentru care Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, solicitând rambursarea subvenției acordate în mărime de 2281140 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 157929,87 lei și a penalității în mărime de 30339,16 lei.

Colegiul a constatat că termenul de exploatare utilă a plantației urmează să fie calculat după intrarea pe rod a plantației.

Astfel, conform Anexei nr.1 la Regulamentul cu privire la modul de evidență a grupurilor de vârstă și a intrării pe rod a plantațiilor perene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.705 din 20 octombrie 1995, plantația perenă de coacăz intră deplin pe rod în anul 3 de vegetație, indiferent că are un grad de creștere viguros, mijlociu sau slab, iar reieșind din Anexa nr.1 la Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.338 din 21.03.2003 „Cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale”, durata de exploatare utilă a plantației perene de coacăz este de 7 ani.

În acest sens, instanța de apel a reținut că 1/3 din termenul de exploatare de 7 ani a plantației perene de coacăz, constituie 2 ani și 4 luni, prin urmare, producătorul agricol beneficiar de subvenție, pentru înființarea plantației perene de coacăz nu putea înstrăina, casa, defrișa plantația timp de 5 ani și 4 luni (3 ani + 2,4 ani) de la înființare, fapt care a fost ignorat de SRL ”Iustin Construct”.

Deci, instanța de apel a reiterat că instanța de fond just a dispus încasarea de la SRL ”Iustin Construct” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a subvenției acordate în sumă de 2 281 140 de lei, precum și a dobânzii de întârziere în sumă de 157 929,87 de lei pentru perioada 13 iulie 2016 (data comiterii încălcării) și până la de 23 noiembrie 2016, pentru neexecutare sau executare necorespunzătoare a obligațiilor, conform clauzelor prezentului contract.

Totodată, instanța de apel a concluzionat referitor la temeinicia hotărârii instanței de fond și în partea ce ține de încasarea penalității în mărime de 0,01 % din valoarea sprijinului financiar acordat, pentru fiecare zi, calculată din data comiterii încălcării, conform prevederilor contractelor de subvenție, în sumă de 30 339,16 lei, calculată din suma de 2 281 140 de lei pentru perioada 13 iulie 2016 (data comiterii încălcării) și până la de 23 noiembrie 2016.

La fel, instanța de apel a concluzionat că sunt nefondate alegațiile apelantei, precum că prima instanță a examinat pricina în absența apelantului, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, și anume precum că Judecătoria Chișinău nu a expediat o citație la adresa juridică a apelantei.

La caz, instanța de apel a reținut că reieșind din materialele dosarului, apelantul a fost citat la adresa indicată de apelant, însă citația a fost restituită cu mențiunea „plecat”, precum și la sediul întreprinderii, însă citațiile au fost returnate cu mențiunea ”plecat”.

La 03 februarie 2022, avocatul Rezuș Andrei a declarat în interesele administratorului insolvenței SRL ”Iustin Construct”, Botnari Andrei, recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei încheieri sub formă de decizie, prin care acțiunea să fie scoasă de pe rol din motivul nerespectării procedurii prealabile sau cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Recurentul, în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, instanța a interpretat în mod eronat legea, cauza a fost examinată în absența unui participant la proces, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, precum și faptul că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

La caz, recurentul a menționat că nu a fost citat în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, or, prin încheierea de repunere în termen a apelului, instanța de apel a constatat că mențiunea din avizul poștal precum că destinatarul ”este plecat”, urmează a fi calificată a lipsă de înștiințare.

Or, instanța de fond nu a utilizat toate mijloacele posibile și adresele indicate în materialele cauzei pentru a comunica cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate.

De asemenea, a reiterat că reieșind din concluziile Raportului de expertiză, rezultă legătura cauzală între procesul de uscarea a plantației de coacăză este lipsa umedității, factor produs de natură, însă instanța de apel neîntemeiat a ignorat concluziile expertului, din motiv că ultimul nu este specialist în horticultură și nu dispune de licență în domeniu.

Unica probă reținută de instanță este Fișa de control privind efectuarea inspecției post-achitare ale proiectelor din 13 iulie 2016, care a fost semnată în lipsa reprezentantului și prin urmare poate fi considerată o probă inadmisibilă.

Totodată, recurentul a susținut că la materialele cauzei nu sunt probe ce ar confirma recepționarea cererilor prealabile, fapt ce impune scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată din motivul nerespectării procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

La 17 februarie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură la data de 22 februarie 2022, conform avizului de recepție (f.d. 27 Vol. IV).

La 07 martie 2022, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus referință la recursul declarat de avocatul Rezuș Andrei în interesele administratorului insolvenței SRL ”Justin Construct”, Botnari Andrei, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 05 octombrie 2021, iar la data de 03 decembrie 2021, decizia motivată a fost expediată în adresa părților prin intermediul poștei electronice (f.d. 207 Vol III).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 03 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Rezuș Andrei în interesele administratorului insolvenței SRL "Justin Construct", Botnari Andrei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Rezuș Andrei în interesele administratorului insolvenței Societății cu Răspundere Limitată "Justin Construct", Botnari Andrei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh